

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2548 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอในบทนี้มีดังต่อไปนี้

- 2.1 สภาพการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- 2.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต

2.1 สภาพการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ดำเนินการจัดการศึกษามาเป็นระยะเวลา 48 ปี ที่มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษา และผลิตกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และสนับสนุนให้มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนมีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาการศึกษา กับสถาบันการศึกษา ที่มีชื่อเสียงของโลก เพื่อมุ่งสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำระดับนานาชาติ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตในระดับต่างๆ ออกไปรับใช้สังคมตามปณิธานที่ “มุ่งมั่นที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิชาการขั้นสูงที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้คู่คุณธรรม เพื่อเป็นผู้พัฒนาและสร้างสรรค์เทคโนโลยีที่เหมาะสม อันก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน” ภายใต้ปรัชญาของสถาบันที่ว่า “พัฒนาคน พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ขณะเดียวกันสถาบันก็ได้นำวิธีการของเยอรมันที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ และสามารถกระทำจริงได้เป็นต้นแบบ และพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของประเทศ โดยได้เริ่มต้นผลิตช่างฝีมือยุคใหม่ที่ทันสมัยของประเทศพัฒนา ที่มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์จริงที่ทำงานได้อย่างจริงจัง จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ สามารถทำงานได้และแก้ไขปัญหาได้ดี มีฝีมือ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมของประเทศ ทำให้ความต้องการแรงงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีมากขึ้น ซึ่งสถาบันได้ตระหนักถึงปัญหานี้มาโดยตลอด จึงมีเป้าหมายที่จะสนองตอบความต้องการกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาวิชา ที่ขาดแคลน และจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอันจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการ

พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต และเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้กว้างขวางมากขึ้น โดยสถาบันได้มีความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมวิชาชีพ นิคมอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรม บริษัท โรงงานอุตสาหกรรม วิทยาลัยและโรงเรียนอาชีวศึกษาต่างๆ ในการจัด Co-operative Education และ Training ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขยายฐานการพัฒนากำลังคนในการพัฒนาอุตสาหกรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการผลิตกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณสมบัติเชี่ยวชาญและชำนาญการ ที่จะเป็นผู้สร้างเทคโนโลยีให้แก่ประเทศ (กองบริการการศึกษา, 2548 : 1-2)

ในปีการศึกษา 2548 สถาบันมีหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการการศึกษา 9 หน่วยงาน ได้แก่

1. คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้ยึดถือนโยบายการผลิตวิศวกรที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการวิศวกรรมศาสตร์พื้นฐานและมีทักษะในเชิงปฏิบัติ สามารถนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาทางวิศวกรรมในปัญหาจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งมีโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการจัดการศึกษาของคณะอีกด้วย อาทิเช่น ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประเทศฝรั่งเศส สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตลอดจนสถานประกอบการต่างๆ ภายในประเทศปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 9 ภาควิชา จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี 22 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 8 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 3 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 42)

2. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มุ่งเน้นการผลิตครูช่างอุตสาหกรรม นักเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา นักวิจัย นักการศึกษา และผู้บริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา ในสาขาวิชาด้านวิศวกรรมและด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังมีโครงการความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาครูประจำการและผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 6 ภาควิชา จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี 6 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 7 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 3 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 42)

3. คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมและ จริยธรรม ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรม และการพัฒนาประเทศ อีกทั้งให้บริการการสอนนิเทศศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แก่นักศึกษาทั้งในคณะและนอกคณะ นอกจากนี้ยังส่งเสริมการพัฒนาวิชาการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้แก่สังคมในโครงการ อบรมครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์และวิทยาศาสตร์โลก โครงการโรงเรียนแกนนำ โครงการส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อีกทั้งมีโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพการศึกษา ได้แก่ โครงการความร่วมมือด้านสถิติกับ Royal Melbourne Institute of Technology (RMIT) ประเทศออสเตรเลีย โครงการความร่วมมือทุกสาขาวิชากับ The University of Canterbury

ประเทศนิวซีแลนด์ ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 6 ภาควิชา จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี 13 หลักสูตร และระดับปริญญาโท 7 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 43)

4. คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีความรู้ความสามารถในการคิดค้นเพื่อออกแบบ สร้าง บริหารจัดการในระบบธุรกิจและอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อชุมชนและสังคม โดยเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาในส่วนภูมิภาคที่จังหวัดปราจีนบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีโครงการความร่วมมือทางวิชาการในการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่าง 3 สถาบัน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเคมินิกซ์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าอีกด้วย ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 5 ภาควิชา จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี 9 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 43)

5. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งเน้นการผลิตนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ทางด้านคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ของประเทศ นอกจากนี้ได้ร่วมมือกับ University of South Australia เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติอีกด้วย ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 2 ภาควิชา จัดการศึกษาระดับปริญญาโท 3 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 2 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 43)

6. คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม และเสริมสร้างองค์ความรู้เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ได้ให้บริการการสอนวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาทุกคณะในสถาบันอีกด้วย ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 3 ภาควิชา จัดการศึกษาระดับปริญญาโท 5 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 43)

7. คณะอุตสาหกรรมเกษตร มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านอุตสาหกรรมเกษตร การบริหารและการจัดการในระบบธุรกิจทางการเกษตรที่มีความรู้คู่คุณธรรม อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาในส่วนภูมิภาคที่จังหวัดปราจีนบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 2 ภาควิชา จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 43)

8. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มุ่งเน้นการผลิตช่างเทคโนโลยีและบัณฑิตที่มีความรู้ความชำนาญทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ให้มีความสามารถปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมการผลิตสมัยใหม่ เน้นความชำนาญในการปฏิบัติงานในโรงงาน ภาคสนามและสามารถประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ได้พัฒนาศักยภาพทางวิชาการในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตาม

มาตรฐานสากล โดยมีโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ปีการศึกษา 2548 มีการเรียนการสอน 10 ภาควิชา จัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (เตรียมวิศวกรรมศาสตร์) 3 หลักสูตร และระดับปริญญาตรี 21 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 44)

9. บัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์นานาชาติสิรินธร ไทย-เยอรมัน มุ่งเน้นผลิตบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์หลักสูตรนานาชาติทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ที่มีศักยภาพในการทำวิจัยและพัฒนา ที่สอดคล้องกับความต้องการจริงของประเทศและภูมิภาค ในการจัดการเรียนการสอนจะมีผู้เชี่ยวชาญจาก RWTH Aachen University เดินทางมาร่วมสอนให้แก่นักศึกษา และได้มีการส่งนักศึกษาไปฝึกงานในต่างประเทศอีกด้วย ปีการศึกษา 2548 มีการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท 6 หลักสูตร (กองแผนงาน, 2548 : 10)

ในปีการศึกษา 2548 สถาบันมีการจัดการศึกษา รวมทั้งสิ้น 120 หลักสูตร ดังนี้

หน่วยงาน	ระดับการศึกษา						รวม
	ปว.ช.*	ปริญญาตรี	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		
			ภาษาไทย	นานาชาติ	ภาษาไทย	นานาชาติ	
คณะวิศวกรรมศาสตร์	-	22	8	-	3	-	33
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	-	6	7	-	3	-	16
คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์	-	13	7	-	-	-	20
คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม	-	9	-	-	-	-	9
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-	1	2	1	1	5
คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์	-	-	3	2	-	-	5
คณะอุตสาหกรรมเกษตร	-	2	-	-	-	-	2
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	3	21	-	-	-	-	24
บัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์นานาชาติสิรินธร ไทย-เยอรมัน	-	-	-	6	-	-	6
รวม	3	73	26	10	7	1	120
รวมทั้งสิ้น	3	73	36		8		

* ปว.ช. (เตรียมวิศวกรรมศาสตร์)

2.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความ

ภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการ ประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2549 : 7)

ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 จึงกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นได้ กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) : สมศ. เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติ ฉบับนี้

ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) : สมศ. ได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ สำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 7 มาตรฐาน 48 ตัวบ่งชี้ ซึ่งในมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 คือ ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งหมายถึง ความคิดเห็นของนายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิต โดยประเมินบัณฑิตใหม่ที่ทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ มาแล้วตั้งแต่ 1-3 ปี โดยพิจารณาคุณสมบัติที่เกี่ยวกับการทำงานของบัณฑิต 3 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2549 : 26-29)

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้นๆ โดยอาจ สอบถาม

เกี่ยวกับความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียน ความสามารถในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น ความมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จ มีความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน ความสามารถในการบริหารคน และการสร้างสรรค์งานใหม่

2. ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน โดยอาจสอบถามเกี่ยวกับความเป็น ผู้นำ การมีทักษะในการสื่อสาร (การพูด การเขียน การแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา มีทักษะในการทำงานเป็นทีม การปรับตัวให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลง มีทักษะทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สเปน ฯลฯ มีทักษะทางคอมพิวเตอร์ มีความใฝ่รู้

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยอาจดูจากความ ซื่อสัตย์

การตรงต่อเวลา และเป็นผู้มีวินัย เป็นต้น ผู้วิจัยจึงยึดแนวทางการพิจารณาคูณสมบัติที่เกี่ยวกับการทำงานของบัณฑิตทั้ง 3 ด้าน ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) : สมศ. กำหนดไว้ เป็นหลักในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาคูณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการ เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

วิมล (2537 : 86-87) กล่าวว่าเรื่องของบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่สำคัญในทุกองค์การ เพราะบุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนที่เข้ามาทำงานในองค์การนั้น จะถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งพอสรุปออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพภายนอก เป็นพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกแล้วคนอื่นสามารถสังเกตเห็นได้ ซึ่งรูปแบบของบุคลิกภาพภายนอกได้แก่

- 1.1 การแสดงออกทางสีหน้าและแววตา เช่น หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ใบหน้าบึ้งตึง การขมวดคิ้ว ฯลฯ
- 1.2 การแสดงออกทางวาจา เช่น การใช้วาจาที่สุภาพ พูดชัดถ้อยชัดคำ ฯลฯ
- 1.3 การแสดงออกทางการแต่งกาย เช่น การแต่งกายเรียบร้อย แต่งกายถูกกาลเทศะ ทันสมัย หรือแต่งกายลำสมัย
- 1.4 การแสดงออกทางอากัปกิริยา หรือกิริยาท่าทาง เช่น การเดิน การนั่ง การรับประทานอาหาร
- 1.5 รูปร่างหน้าตา เช่น หน้าตาสวย ชี้เหร่ ผอม อ้วน สูง เตี้ย ผิวนวล เป็นต้น

2. บุคลิกภาพภายใน เป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถมองเห็นได้ แต่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคลิกภาพภายนอก เป็นเรื่องที่ยากจะเข้าใจยาก ต้องใช้เวลาในการสังเกต และศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

- 2.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 2.2 ความซื่อสัตย์สุจริต
- 2.3 ความสามารถ
- 2.4 ความกระตือรือร้น
- 2.5 ความคิดริเริ่ม
- 2.6 ความรับผิดชอบ
- 2.7 ความรอบรู้
- 2.8 ความจริงใจ
- 2.9 ความจำ
- 2.10 ความโอบอ้อมอารี

ทัศนคติ (2531 : 84-86) คุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการ ซึ่งเป็นแนวทางไปสู่ทางก้าวหน้าและชีวิต ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว
 - 1.1 ซื่อสัตย์
 - 1.2 รับผิดชอบต่อตนเอง และมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง
 - 1.3 มีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต
 - 1.4 มีความมั่นคงทางอารมณ์
 - 1.5 มีทัศนคติที่ดี
 - 1.6 มีความกระตือรือร้น
 - 1.7 ไม่จำกัดความสามารถของตนเอง
2. ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
 - 2.1 มีความยืดหยุ่น
 - 2.2 มีความคิดสร้างสรรค์ และมีแนวทางแปลกใหม่
 - 2.3 สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของงานที่เปลี่ยนแปลงได้
 - 2.4 สามารถใช้เหตุผลและตัดสินใจได้อย่างเที่ยงตรง
 - 2.5 สามารถวางแผนและจัดระบบการทำงานได้
 - 2.6 มีสมาธิสามารถจดจ่ออยู่กับงานหลายๆ ส่วนในเวลาเดียวกันได้
3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น
 - 3.1 เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี
 - 3.2 ยอมรับการปกครองและคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้า
 - 3.3 ยอมรับข้อติชม
 - 3.4 ทำงานเป็นทีมได้
 - 3.5 มีความเป็นมิตร
 - 3.6 เสมอต้นเสมอปลายกับผู้อื่น
 - 3.7 ให้ความร่วมมือดี
 - 3.8 เต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี
 - 3.9 มีจิตสำนึกในการให้บริการ
 - 3.10 ยอมรับผู้อื่น
 - 3.11 เคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น
 - 3.12 มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

พรนพ (2544 : 6, 15) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการ และมีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ มีดังนี้

1. มีระเบียบวินัย

2. มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
3. ขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ
4. สำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม และประเทศชาติ
5. รู้จักคิดริเริ่ม วิจาร์ณ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
6. กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูน ชาติ ศาสนา

พระมหากษัตริย์

7. มีพละนามัยสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ
8. รู้จักพึ่งตนเอง และมีอุดมคติ
9. มีความภาคภูมิใจ และรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ
10. มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญ และสามัคคีกัน

วุฒิ (2545 : 11-12) ได้ให้แนวคิดที่ว่าปัจจุบันการแข่งขันในตลาดแรงงานค่อนข้างสูงลักษณะของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการได้เปลี่ยนแปลงไป ทักษะที่สถานประกอบการต้องการให้มีในตัวบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ด้านการงานการจัดการ การพัฒนาตนเอง ความสามารถในการรับรู้ การแก้ปัญหา มนุษยสัมพันธ์ แร่งบันดาลใจ แรงจูงใจความคิดริเริ่ม ระเบียบวินัย จริยธรรม ศิลธรรม การสื่อสารข้อมูล และการเป็นผู้นำ เป็นต้น สิ่งที่ทำทหายสำหรับบัณฑิตก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา คือการได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจและความคุ้นเคยกับโลกแห่งความเป็นจริงของการทำงานและการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะของงานอาชีพและทักษะด้านการพัฒนาตนเองนอกเหนือไปจากทักษะด้านวิชาการ ซึ่งผู้ว่าจ้างจะมีความคาดหวังจากพนักงานสูงในเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพ
2. มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี
3. มีความซื่อสัตย์ ขยัน มีน้ำใจ และอดทน
4. มีความกระตือรือร้นและไม่เลื่องงาน
5. มีวินัยเคร่งครัดต่อกฎระเบียบองค์กร
6. มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

นอกจากนี้ยังได้กำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตที่จะก้าวเข้าสู่งานอาชีพไว้ดังนี้

1. มีความรอบรู้
 - 1.1 รอบรู้ในเนื้อหาวิชาของตนเองอย่างถ่องแท้
 - 1.2 รอบรู้เกี่ยวกับองค์กรที่ตนเองปฏิบัติงาน
 - 1.3 รอบรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและภาระงานที่รับผิดชอบ
 - 1.4 รักที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (ใฝ่ศึกษา ค้นคว้าเป็นนิตย มุ่งคิดสร้างสรรค์

ก้าวทันเทคโนโลยี)

2. สู้งานหนัก

2.1 มีความรักงาน มีทัศนคติในแง่บวกต่องานและปัญหาของงาน โดยระลึกอยู่เสมอว่างานและปัญหา คือ โอกาสที่ได้รับ

2.2 มีความกระตือรือร้น ปวารณาตนเองที่จะปฏิบัติงานตลอดเวลา

2.3 มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนเอง

2.4 มีความพร้อมเสมอทั้งร่างกายและจิตใจที่จะปฏิบัติงาน

3. รักองค์กร

3.1 มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและหน่วยงาน

3.2 มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีม

3.3 ยอมรับความเปลี่ยนแปลง ใจกว้าง รู้จักมองและคิดสิ่งใหม่ๆ เสมอ

4. ยึดมั่นวินัยและจริยธรรม

4.1 มีวินัยในการปฏิบัติงาน

4.2 ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ

4.3 รักษาจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้อาจกล่าวได้ว่า สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) : สมศ. ที่ต้องการให้สอดคล้องกับนายจ้างถึงคุณสมบัติที่เกี่ยวกับการทำงานของบัณฑิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต

บริบูรณ์ (2539) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า ในระยะ 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2539-2543) สถานประกอบการมีความต้องการกำลังคน ด้านเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม และด้านการบริหารงานบุคคลในระดับมาก และมีความต้องการด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำและคุณสมบัติอื่นๆ ในระดับปานกลาง

มงคล (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์ สาขาไฟฟ้า ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่า บัณฑิตมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลางแต่มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชายังเห็นว่าบัณฑิต มีปัญหาในการทำงานคือ มีความรู้ด้านทฤษฎีแต่นำมาปฏิบัติไม่ได้ และขาดความคิดสร้างสรรค์ สำหรับบัณฑิตเห็นว่องค์ประกอบหลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชา

และอาจารย์ประจำมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบหลักสูตรในด้าน อาจารย์พิเศษ รวมทั้งการวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

สุวัฒน์ (2539) ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดีในเรื่องการประมวลผล ข้อมูลการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในระบบคอมพิวเตอร์ และการต่ออุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดีในเรื่อง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและมีการยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น สำหรับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อปัญหาในการปฏิบัติงานพบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการทำงานมากที่สุด

ญาณวรรณ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต วิศวกรรมอุตสาหการ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมอุตสาหการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับด้านความรู้วิชาชีพพื้นฐานและความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์ เห็นว่ามีการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้ด้านไฟฟ้ากำลังบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าการนำไปใช้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้วิชาชีพครูทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเห็นว่า มีการนำไปใช้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สำหรับความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาด้านทักษะวิชาชีพพื้นฐานด้านทักษะ อิเล็กทรอนิกส์ และด้านทักษะไฟฟ้ากำลัง เห็นว่ามีการนำไปใช้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านทักษะวิชาชีพครู เห็นว่ามีการนำไปใช้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการนำไปใช้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

บุญชัย (2542) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ศึกษาแนวโน้มความต้องการด้านแรงงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างอุตสาหกรรม ในอุตสาหกรรมการผลิตของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดระยองด้านแรงงานช่างอุตสาหกรรม มีความต้องการแรงงานในระดับ ปวช. และปริญญาตรีในระดับน้อย ส่วนระดับ ปวส. มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด ส่วนความต้องการสาขาวิชาชีพใหม่ๆ พบว่า ในระดับ ปวช. และ ปวส. มีความต้องการช่างเขียนแบบและออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ส่วนในระดับปริญญาตรีมีความต้องการในสาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถออกแบบและเขียนโปรแกรมได้ดี โดยทั้งหมดมีความต้องการอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ในด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ด้านความปลอดภัยในการทำงาน และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการความช่วยเหลือด้านต่างๆ พบว่า มีความต้องการความช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก ในด้านการตลาด การวิจัยและพัฒนาสินค้า และด้านเงินทุนหมุนเวียน

ลักรินทร์ (2543 : ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการ และด้านสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิจัยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน และจากการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งแผน ก และแผน ข มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณรงค์ (2543 : ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน ในด้านมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติต่อวิชาชีพ และกิจนิสัยในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับด้านวิชาการ ซึ่งแบ่งเป็นความรู้และทักษะด้านวิชาชีพพื้นฐาน ความรู้และทักษะด้านไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์กำลัง และความรู้และทักษะด้านวิศวกรรมสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับ ปานกลาง สำหรับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการนำความรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ และด้านกิจนิสัยในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตในสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ตามทัศนะของมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาในด้านวิชาการพบว่า มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

เทียนชัย (2544 : ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาในด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และเจตคติต่อวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตสาขาวิชา

เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ในด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และ เจตคติต่อวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของทั้งมหำบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามหำบัณฑิตอยู่ในระดับ มากทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานในทัศนะของมหำบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชา ในด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และเจตคติต่อวิชาชีพ ไม่ แตกต่างกัน

สมบูรณ์ (2545) ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตกลุ่มโยธา ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาจำนวน และรายได้เฉลี่ยของบัณฑิตกลุ่มสาขาโยธา ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำงาน เป็นลูกจ้างและประกอบอาชีพอิสระ รวมถึงจำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อภายใน 1 ปี หลังจบ การศึกษา และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ประกอบการ ที่มีต่อบัณฑิต กลุ่มโยธา ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม ก่อเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยพบว่า ในส่วนของความพึงพอใจของนายจ้าง และผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิต ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ (ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์พื้นฐาน และด้าน วิชาชีพ) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน การทำงานร่วมกับ ผู้อื่น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การให้คำแนะนำและแก้ปัญหของผู้ร่วมงานทั้งในด้าน วิชาการและส่วนตัว การสร้างบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดีในการทำงาน และการให้ความ ร่วมมือและร่วมกิจกรรมกับหมู่คณะ) ด้านบุคลิกภาพ (ความขยัน ความนอบน้อมและอ่อนโยน ความละเอียดรอบคอบ ความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำที่ดี ความเชื่อมั่นในตนเอง ความ มีเหตุผล การควบคุมอารมณ์ การแต่งกายให้เหมาะสมกับอาชีพและการวางตัวเหมาะสมกับ สถานภาพ) ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ (ความภูมิใจในอาชีพ ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความ รักและศรัทธาในอาชีพ ความซื่อตรงต่อหน้าที่ การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ และการ เพิ่มพูนความรู้ในอาชีพ)

เพลินพิศ, รัชฎา (2547) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2543 ผลการวิจัยพบว่า นายจ้าง มีความพึงพอใจต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2543 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน ด้านความรู้ พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ส่วนการ เปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต จำแนกตามคณะพบว่า นายจ้างมีความ พึงพอใจต่อบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม และวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ไม่ แตกต่างกัน ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการ เปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต จำแนกตามประเภทของนายจ้างพบว่า

นายจ้างของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจกับนายจ้างของหน่วยงานเอกชน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิต แตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายจ้างของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมากกว่านายจ้างของหน่วยงานเอกชน

รัฐภา และคณะ (2548) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยพบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2545 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ส่วนการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต จำแนกตามคณะพบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม และวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต จำแนกตามประเภทของนายจ้างพบว่านายจ้างของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ กับนายจ้างของหน่วยงานเอกชน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิต แตกต่างกันในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายจ้างของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมากกว่านายจ้างของหน่วยงานเอกชน

รัฐภา และคณะ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รุ่นปีการศึกษา 2547 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของ นายจ้างต่อบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของบัณฑิตปริญญาตรีและปริญญาโท ในภาพรวมและจำแนกตามคณะอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 โดยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สูงกว่าคณะอื่นๆ มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.05

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า นายจ้างของบัณฑิตปริญญาตรีมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 โดยคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจในระดับมาก สูงกว่าคุณลักษณะด้านอื่น มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 และนายจ้างของบัณฑิตปริญญาโทมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.21 โดยคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงาน และด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน นายจ้างมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.08 สูงกว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.00

สำหรับความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตในภาพรวม เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า นายจ้างของบัณฑิตปริญญาตรี มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 โดยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากกว่าคณะอื่น มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.93 และนายจ้างของปริญญาโท มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 โดยคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ นายจ้างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.60

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา (2545) ทำการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้าง (ผู้บังคับบัญชา) ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา รุ่นปีการศึกษา 2543 ผลการสำรวจพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับดี ในด้านความรู้พื้นฐานของสาขาวิชาที่เรียนกับความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในการทำงาน ความสามารถของบัณฑิตในการนำความรู้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน ความสามารถของบัณฑิตในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ความสามารถของบัณฑิตในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถของบัณฑิตในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมในการตัดสินใจปฏิบัติงาน ความสามารถของบัณฑิตในด้านการต่อสู้ชีวิตในสังคม ความกระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้า การรับรู้ต่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ความกล้าในการแสดงออก ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตัวเอง การติดตามความก้าวหน้าของความรู้ ในสาขาวิชาต่างๆ การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ความสามารถในการสื่อสารทางความคิดของตนเองกับบุคคลอื่น ความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับสภาพสังคม ความสามารถในการพัฒนาสังคม ส่วนด้านการฝึกงานให้กับบัณฑิตเพื่อปฏิบัติงานประจำพบว่า จะต้องฝึกงานให้กับบัณฑิตในระดับปานกลาง และสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตต้องแก้ไขพบว่า ภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่บัณฑิตจะต้องปรับปรุงมากที่สุด

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา (2547) ทำการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้าง (ผู้บังคับบัญชา) ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา รุ่นปีการศึกษา 2544 ผลการสำรวจพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต อยู่ในระดับดี ในด้านความรู้พื้นฐานของสาขาวิชาที่เรียนจบ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความสามารถของบัณฑิตในการนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงาน ความสามารถของบัณฑิตในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ความสามารถของบัณฑิตในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น ความสามารถของบัณฑิตในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมในการตัดสินใจปฏิบัติงาน ความสามารถของบัณฑิตในด้านการต่อสู้ชีวิตในสังคม ความกระตือรือร้นในการปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้า การรับรู้ต่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ความกล้าในการแสดงออก ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตัวเอง การติดตามความก้าวหน้าของความรู้ ในสาขาวิชาต่างๆ การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ความสามารถในการสื่อสาร

ทางความคิดของตนเองกับบุคคลอื่น ความสามารถในการปรับตนเองให้เข้ากับสภาพสังคม ความสามารถในการพัฒนาสังคม ส่วนด้านการฝึกงานให้กับบัณฑิตเพื่อปฏิบัติงานประจำ พบว่า จะต้องฝึกงานให้กับบัณฑิตในระดับปานกลาง และสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตต้องแก้ไข พบว่า ภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่บัณฑิตจะต้องปรับปรุงมากที่สุด

สุรพันธ์ และคณะ (2547) ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2544 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และการให้บริการ ด้านสมรรถภาพและบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้าน สภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการของหน่วยงาน เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาได้แก่ ต้องการให้เพิ่มทักษะความชำนาญทาง วิชาชีพ สำหรับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านความรู้ ความสามารถ ทางวิชาการ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพและเจตคติ และด้านมนุษยสัมพันธ์ของบัณฑิต มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

สำนักวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2547) ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา ปีการศึกษา 2545-2546 ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545-2546 โดยภาพรวม ส่วนใหญ่ มีงานทำ บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน รองลงไปทำงานในหน่วยงานรัฐบาล และ รัฐวิสาหกิจ มีส่วนน้อยที่ประกอบกิจการส่วนตัว และยังมีได้ทำงาน

2. การสมัครงานและการทำงาน บัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และสาขาการศึกษา เป็นผู้ที่มีการสมัครงานในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ปัญหาที่พบจากการสมัครงานมากที่สุด คือ การขาดคุณสมบัติเพิ่มเติม เช่น ทักษะทางด้านภาษา ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ และปัญหาการรองลง ไปคือ แหล่งงานอยู่ห่างไกลจากภูมิลำเนา

3. การประกอบอาชีพและลักษณะงานของผู้สำเร็จการศึกษา ลักษณะงานของผู้สำเร็จ การศึกษาเป็นงานบริหารจัดการ ได้แก่ งานบุคคล ชุมชน ธุรการ บัญชี เลขานุการ โดยสาขาวิชา การศึกษา ประกอบอาชีพทางการศึกษา คือ งานสอน นักวิชาการ ฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาเป็นงานด้านบริหารจัดการ งานบุคคล ชุมชน ธุรการ บัญชี และเลขานุการ ส่วนสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ มีลักษณะงานเป็นงานด้านอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรม อาหาร สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์ ก่อสร้าง มากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพทางด้านบริหารจัดการ ชุมชน บัญชี เลขานุการ คอมพิวเตอร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ประกอบอาชีพที่มีลักษณะงานบริหารจัดการ ด้านงานบุคคล ชุมชน ธุรการ บัญชี เลขานุการ รองลงมาเป็นงานบริการในภาคอุตสาหกรรม เช่น งานขาย บรรณารักษ์ กฎหมาย การเมือง ส่วนสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีลักษณะงานเป็นงาน

ทางด้านบริหารจัดการ บุคลากร ชุมชน บัญชี เลขานุการ มากที่สุด รองลงไปเป็นงานบริการ เช่น งานขาย บรรณารักษ์ กฎหมาย และการเมือง เป็นต้น

4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีคุณลักษณะที่น่าพึงพอใจ คือ มีความซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีความขยัน สู้งาน และอดทนไม่ย่อท้อ และมีความรับผิดชอบ ส่วนคุณลักษณะที่เห็นว่าควรปรับปรุง 5 ลำดับแรก คือ มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล มีความรู้สึกลึกซึ้งในสาขาวิชาที่เรียน และมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2548) ทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของ นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2546 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต ในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถทั่วไป ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐ และนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน พบว่า บัณฑิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐ มีความพึงพอใจแตกต่างกับนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน ด้านความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพในภาพรวม ด้านความสามารถทั่วไปในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจมากกว่านายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนทั้งสองด้าน ส่วนการเปรียบเทียบความพึงพอใจด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ พบว่า นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกับนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนทั้งสองด้าน สำหรับบัณฑิตกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจแตกต่างกับนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสี่ด้าน โดยนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจมากกว่านายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน ทั้ง 4 ด้าน เช่นกัน ส่วนบัณฑิตกลุ่มสังคมศาสตร์ นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจแตกต่างกับนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน ด้านความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ และด้านความสามารถทั่วไปในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมากกว่านายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนทั้งสองด้าน และนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจแตกต่างกับนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชน ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาครัฐมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตมากกว่านายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนทั้งสองด้าน

ศิริวรรณ (2547) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.8537 องค์ประกอบหลักที่นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9687 อันดับที่สอง คือด้านความรับผิดชอบ ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9520 และอันดับที่ 3 คือด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6919 สำหรับองค์ประกอบย่อยที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ และอุทิศเวลา ความขยันหมั่นเพียรและกระตือรือร้นในการทำงาน การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของหน่วยงาน สำหรับองค์ประกอบย่อยที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ (ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ) ความสามารถในการวางแผนการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการทำงานเป็นทีม สรุปภาพรวมที่ได้จากการวิจัยนี้พบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตได้สะท้อนภาพลักษณ์ คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยทักษิณมีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ ในการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยทักษิณที่กำหนดไว้ว่า บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยทักษิณเป็นผู้รอบรู้ สู้งาน และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ผลสำเร็จของการหล่อหลอมดังกล่าวเกิดจากการจัดโปรแกรม การศึกษา การจัดรายวิชาศึกษาทั่วไป การพัฒนากิจการนิสิต บุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบกันเป็นสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและวัฒนธรรมอันสมบูรณ์ โดยข้อมูลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง แสดงถึงแนวโน้มที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณจะได้รับโอกาสต้องการขยาย สัญญาจ้างสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.7897 หรือ r^2 เท่ากับ 0.6236

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2547) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการจ้างงานของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รุ่นปีการศึกษา 2546 ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้างานของบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.2 อายุเฉลี่ยประมาณ 39 ปี และประกอบกิจการบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมาเป็นหน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 26.8 ด้านปัจจัยที่ทำให้หัวหน้างานตัดสินใจเลือกบัณฑิตเข้าทำงาน 3 อันดับแรก คือ ความมีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ดี การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและมีทักษะความสามารถ พิเศษ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ภาษา

ความพึงพอใจของนายจ้าง โดยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการทำงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ พบว่า หัวหน้างานส่วนใหญ่มีความพอใจในระดับมาก หัวข้อความมุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จ มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนหัวข้อการวางแผนในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายกำหนด มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน พบว่า หัวหน้างานส่วนใหญ่มีความพอใจในระดับมาก ด้านความสามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ด้านอุปนิสัยและคุณลักษณะส่วนตัวของบัณฑิต พบว่า หัวหน้างานส่วนใหญ่มีความพอใจในระดับมาก ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2548) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รุ่นปีการศึกษา 2547 ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก โดยเมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจ นายจ้างในแต่ละด้านของบัณฑิต พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในด้านอุปนิสัยและคุณลักษณะส่วนตัวของบัณฑิตมากที่สุด ส่วนด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการและความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจในระดับมากเท่ากัน

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำการวิจัย เรื่อง การสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2547 พบว่า นายจ้างของบัณฑิตกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับดีมากและในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 84.3 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่า กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีร้อยละระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับดีมากและระดับดีสูงที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีระดับความพึงพอใจระดับดีมากและระดับดี ร้อยละ 89.2, 82.6, และ 77.9 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (x) พบว่า คุณสมบัตินี้ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามการประเมินของนายจ้างในภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 2.91 จากคะแนนเต็ม 4 หรือ 3.64 จากคะแนนเต็ม 5) หากประเมินเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่า คุณสมบัตินี้ของบัณฑิต ทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี กล่าวคือ กลุ่มสังคมศาสตร์ฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มวิทยาศาสตร์ฯ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.94 จากคะแนนเต็ม 4 (หรือ 3.68 จากคะแนนเต็ม 5), 2.90 จากคะแนนเต็ม 4 (หรือ 3.63 จากคะแนนเต็ม 5) และ 2.80 จากคะแนนเต็ม 4 (หรือ 3.50 จากคะแนนเต็ม 5) ตามลำดับ ทั้งนี้

คุณสมบัติเด่นของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่นายจ้างเห็นสอดคล้องกันทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา มี 3 คุณสมบัติ ได้แก่ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ และสุภาพเรียบร้อย) และ 3) มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ และเมื่อพิจารณาคุณสมบัติเด่นสูงสุดเฉพาะกลุ่ม พบว่า กลุ่มสังคมศาสตร์ฯ ได้แก่ 1) ความมีมนุษยสัมพันธ์ และ 2) ความขยันขันแข็งและเอาใจใส่งาน กลุ่มวิทยาศาสตร์ฯ ได้แก่ 1) สามารถทำงานได้ทุกประเภท ไม่เกี่ยงงาน ไม่เลือกงาน และ 2) ประพฤติปฏิบัติในกรอบของศาสนาที่ตนนับถือ และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ 1) ความขยันขันแข็งและเอาใจใส่งาน 2) การตรงต่อเวลา และ 3) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ในขณะที่คุณสมบัติที่ควรปรับปรุงที่นายจ้างเห็นสอดคล้องกันทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา มี 3 คุณสมบัติ ได้แก่ 1) ความสามารถในการวางแผน 2) การใช้ภาษาต่างประเทศขึ้นพูดและเขียนโต้ตอบได้ (ภาษาอังกฤษ) และ 3) ความเป็นผู้นำ

เมื่อพิจารณาคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านสมรรถภาพพื้นฐานในการทำงาน และ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ พบว่า คุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมาคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ และด้านสมรรถภาพพื้นฐานในการทำงาน ซึ่งอยู่ในระดับดีทั้งสามด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 จากคะแนนเต็ม 4 (หรือ 3.96 จากคะแนนเต็ม 5), 2.93 จากคะแนนเต็ม 4 (หรือ 3.66 จากคะแนนเต็ม 5) และ 2.80 จากคะแนนเต็ม 4 (หรือ 3.50 จากคะแนนเต็ม 5) ตามลำดับ หากประเมินเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของบัณฑิตทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยสอดคล้องกับในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย คือ ค่าเฉลี่ยคุณสมบัติสูงสุดในด้านคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ และด้านสมรรถภาพพื้นฐานในการทำงาน

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำการวิจัย เรื่อง การสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2548 พบว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.68) หากประเมินเป็นกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ระดับความพึงพอใจ ของกลุ่มสังคมศาสตร์ฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.79 และกลุ่มศิลปกรรมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.25 ทั้งนี้คุณสมบัติเด่นของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่นายจ้างมีความเห็นตรงกันทั้ง 7 กลุ่มสาขาวิชา มี 2 คุณสมบัติ ได้แก่ 1) มนุษยสัมพันธ์ และ 2) ความซื่อสัตย์ สุจริต ในขณะที่คุณสมบัติที่ควรปรับปรุงที่นายจ้างมีความเห็นตรงกัน 4 กลุ่มสาขาวิชาขึ้นไป มี 6 คุณสมบัติ ได้แก่ 1) ความสามารถในการบริหารจัดการ 2) การใช้ภาษาอังกฤษขึ้นพูดและเขียนโต้ตอบได้ 3) ความเป็นผู้นำ 4) ความสามารถในการวางแผนการทำงาน 5) ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ และ 6) การใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ) ขึ้นพูด และเขียนโต้ตอบได้